

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 19P/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622201539
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Macková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3622201539.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Ivanou Mackovou, v právnej veci maloletého C. P., nar. XX.X.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: K. B., nar. XX.X.XXXX, bytom P. 4, G. a C. P., nar. X.X.XXXX, bytom Y. D., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na vyslovenie osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

- I. Súd určuje, že maloletý C. P., nar. XX.X.XXXX, je osvojiteľný.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal na Okresný súd Partizánske návrh, aby súd určil, že maloletý C. P. je osvojiteľný. Návrh odôvodnil tým, že maloletý C. sa narodil K. B. ako slobodnej matke, pričom otcovstvo dobrovoľne uznal C. P. Maloletý bol hneď po narodení umiestnený v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice. Dôvodom bola skutočnosť, že matka maloletého bola hneď po jeho narodení pozitívne testovaná na omamné a psychotropné látky. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/31/2019 z 23.10.2019 bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci dieťaťu a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov matky. Keďže počas trvania výchovného opatrenia si ani jeden z rodičov nedokázal vytvoriť podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, bola nad ním rozsudkom č.k. 15P/15/2020 zo 16.6.2020 nariadená ústavná starostlivosť, ktorú vykonával v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice. O maloletého prejavili záujem manželia R. E. a O. E., ktorým bol maloletý rozhodnutím Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/22/2021 zo dňa 12.7.2021 zverený do pestúnskej starostlivosti. V auguste 2022 sa na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske dostavili obaja pestúni, pričom poukazovali na viac ako polročný nezáujem o dieťa zo strany oboch rodičov. Podľa ich vyjadrenia sa rodičia o dieťa naposledy zaujímali písomnou formou vo februári 2022. Od tej doby dieťa žiadnym spôsobom nekontaktovali. Pestúni sa o mal. C. riadne starajú od júla 2021. Nakoľko rodičia neprejavili o dieťa po dobu viac ako polroka žiaden záujem, pričom im v tom nebránila žiadna závažná prekážka, podľa navrhovateľa sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti.

Vec bola postúpená Okresnému súdu Prievidza ako súdu miestne príslušnému.

2. Matka sa k návrhu vyjadrila na pojednávaní 23.2.2023, keď uviedla, že s návrhom súhlasí a súhlasí aj s tým, aby bolo dieťa osvojené. V osobnom kontakte s mal. C. bola ešte v čase, keď bol v detskom domove, mal vtedy 8 mesiacov až 1 rok. Viac ako pred rokom telefonicky kontaktovala p. E., s ktorou sa mali stretnúť, avšak viac ju nekontaktovala. Nebránila jej v tom žiadna prekážka. Nemá odvahu ísť maloletého osobne pozrieť. Od malička je v starostlivosti iných osôb, u pestúnov je zvyknutý. Výživné sa snažila platiť podľa svojich možností, avšak nedávno jej prišla výzva na zaplatenie dlhu na výživnom 280 eur. Bude sa snažiť dohodnúť splátkový kalendár.

3. Otec sa k návrhu nevyjadril. Na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil. Počas šetrenia jeho pomerov sa pred zamestnancami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vyjadril, že dieťa navštívil naposledy v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice asi pred 2 rokmi. V stretávaní so synom mu nebránila žiadna prekážka. S vyslovením osvojitelnosti súhlasí, taktiež s jeho osvojením.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, svedkov R. E. a O. E., listinnými dôkazmi: správa ÚP PE zo 14.2.2023, správa z poradensko-psychologického procesu z 1.2.2023, správa ÚP TN - šetrenie pomerov u otca z 1.2.2023, správa ÚP PD - šetrenie pomerov u matky z 26.1.2023, podstatný obsah spisu 16P/22/2021 - rozsudok č.l. 71 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/31/2019-40 z 23.10.2019 súd dočasne odňal maloletého C. z osobnej starostlivosti matky a nariadil nad maloletým výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice na zabezpečenie odbornej pomoci dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa, najdlhšie na 6 mesiacov.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/15/2020-39 z 8.6.2020 bola nad mal. C. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa mala realizovať v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice.

8. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/22/2021- 71 z 12.7.2021 súd zrušil ústavnú starostlivosť a mal. C. zveril do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov R. E. a O. E..

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vyplynulo, že matka býva v 1-izbovom byte s mal. dcérou K. a svojou matkou. Poberá invalidný dôchodok a rodinný prídavok na 1 nezaopatrené dieťa. Brigádnicky si privyrába. Vyživovaciú povinnosť má ešte k mal. P., ktorá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti a k mal. C.. S deťmi P. a C. sa nestretáva a ani sa s nimi nekontaktuje. Počas rozhovoru pracovníkom úradu uviedla, že citové väzby s mal. C. sú narušené, má obavu z osobného stretnutia s ním a nechce ho svojou prítomnosťou pliesť a traumatizovať.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vyplynulo, že otec bol 29.1.2023 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, t.č. je nezamestnaný. Plánuje odísť pracovať do Brna. Žije v rodičov, kde býva aj ich dvojročná dcéra R. a jeho mal. dcéra P..

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vyplynulo, že pestúnka R. E. je zamestnaná v Domove sociálnych služieb v G., t.č. je na materskej dovolenke. Pestún O. E. je zamestnaný v O. s.r.o., G.. Žijú v rodinnom dome, v ktorom má mal. C. vlastnú detskú izbu prispôbenú potrebám dieťaťa. Mal. C. si veľmi obľúbili, je medzi nimi vypestovaný vzájomný citový vzťah ako medzi rodičmi a vlastným dieťaťom. Mal. C. navštevuje materskú školu v G.. Jeho fyzický a psychický vývin je primeraný veku. Je zdravý, prekonal len bežné detské ochorenia. Z rozhovoru s mal. C. realizovaného prostredníctvom psychológa vyplynulo, že má v pestúnskej starostlivosti zabezpečené saturovanie všetkých svojich potrieb. Pestúni pre neho vytvárajú stabilné rodinné prostredie, podnecujú jeho zdravý sociálny a emocionálny vývin. Starostlivosť je adekvátna a dostatočná. Maloletý prechováva k pestúnom pozitívne citové väzby, identifikuje ich ako rodičov a sám seba vníma ako člena rodiny E.. Uvedené vyplýva aj z predloženej správy z poradensko - psychologického procesu priloženého k správe.

12. Svedkyňa R. E. vo výpovedi uviedla, že mal. C. je v ich rodine v pestúnskej starostlivosti od 11.6.2021. Zo začiatku mal nočné desy, ale rýchlo sa to zmenilo. Prispôobil sa rýchlo, je veľmi šikovný. Vo februári 2022 sa chceli stretnúť s matkou, písali si, ale k stretnutiu nedošlo. Otec dieťaťa napísal pár listov, naposledy vo februári 2022, v ktorých sa dopytoval ako sa maloletý má. Po prepustení z väzenia ich nekontaktoval. Počas ich pestúnskej starostlivosti rodičia nikdy neprišli dieťa osobne navštíviť. Mal. C. považuje ich (pestúnov) za svojich rodičov. Jeho zdravotný stav je dobrý.

13. Svedok O. E. vo výpovedi uviedol, že mal. C. od začiatku prijali ako vlastného. Venujú mu pozornosť, robia všetko, aby ho dobre vychovali. Zdravotný stav dieťaťa je dobrý. Asi rok dozadu sa na dieťa telefonicky dopytovala matka, chcela sa s ním stretnúť. K stretnutiu nedošlo. Viac sa neozvala. Otec sa

informoval o dieťati písomne, keď bol vo výkone trestu. Po prepustení z výkonu trestu ich nekontaktoval. Oni v stretnutí rodičov s dieťaťom nebránili.

14. Podľa § 138 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“) účastníkmi konania o osvojitelnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

15. Podľa § 102 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej „Zákona o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu 17b) a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo

d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

16. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojitelnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

17. Uvedené citované ustanovenie (§102 ods. 1 Zákona o rodine) upravuje prípady, kedy na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného dieťaťa, ktorí sú síce zákonnými zástupcami dieťaťa, ale napriek tomu sa nevyžaduje ich súhlas. Jedným z dôvodov je, že počas najmenej šiestich mesiacov rodičia neprejavili o dieťa skutočný záujem napriek tomu, že im v tom nebránila závažná prekážka. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia o mal. C. skutočný záujem neprejavujú najmenej od februára 2022, kedy sa naposledy písomne a telefonicky spojili s pestúnmi. S dieťaťom sa však nestretli, ani ho nekontaktovali a to napriek tomu, že im v tom nebránila žiadna prekážka (ako sami potvrdili). Za prejav skutočného záujmu možno považovať napríklad osobný styk vo forme pravidelných návštev, aj korešpondenciu, darčeky, informovanie sa o záležitostiach dieťaťa, záujem o zdravotný stav dieťaťa, o jeho správanie, prospech, mimoškolské aktivity. Nič z uvedeného nebolo za obdobie viac ako rok zo strany rodičov realizované bez existencie závažnej prekážky. Z vyjadrení rodičov v priebehu konania je zrejmé, že osobnú starostlivosť o mal. C. neplánujú prevziať, nesnažia sa upraviť svoje pomery v tom zmysle, aby sa v budúcnosti mohli o mal. C. riadne postarať. S vyslovením osvojitelnosti obaja súhlasili. Uvedené zistenia sú podkladom pre záver, že sú splnené podmienky pre určenie, že mal. C. je osvojitelný a takéto rozhodnutie je z hľadiska jeho budúcnosti v jeho najlepšom záujme.

18. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Navrhovateľ, matka dieťaťa a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania, a preto odvolanie účinne podať nemôžu.